

Nis Jul Clausen (red)
DANSK PRIVATRET

19. udgave, 1. oplag

© 2016 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele høraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Marianne Tingkov
Tryk: Clemenstrykkeriet, Viborg

Printed in Denmark 2016
ISBN 978-87-574-3528-3
e-bog ISBN 978-87-574-9911-7

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

FORORD

»Dansk Privatret« foreligger hermed i en revideret og ajourført 19. udgave.

Bogen er primært tænkt som undervisningsgrundlag i juridiske fag ved universiteter og andre læreanstalter. Med bogens forholdsvis brede udvalg af emner har det være hensigten at åbne mulighed for en friere sammensætning af pensum efter de enkelte undervisningsinstitutioners behov. Bogen er også velegnet som opslagsværk for praktikere, der ønsker et hurtigt overblik over et retsområde.

Kapitelafgrænsningen og valget af de systematiske hovedlinjer er foretaget af forfatterne i fællesskab og er uændret i forhold til 18. udgave.

Professor, lic.jur. Hans Viggo Godsk Pedersen har udarbejdet kapitlerne 6-7, 19, og 35-36; professor, lic.jur. Nis Jul Clausen LL.M. har udarbejdet kapitlerne 14-16 og 20-22; professor, jur.dr. Ole Hasselbalch har udarbejdet kapitel 24; professor, lic.jur. Hans Henrik Edlund har udarbejdet kapitlerne 5, 11, 13 og 25-27; professor (mso), ph.d. René Franz Henschel kapitlerne 1-4, 10 og 12; lektor, ph.d. Camilla Hørby Jensen kapitlerne 8-9 og 17-18; og professor, ph.d. Hanne Søndergaard Birkmose kapitlerne 23 og 28-34.

Vi takker stud.jur. Xenia Saxil Andersen, Syddansk Universitet, for værdifuld hjælp ved udarbejdelsen af stikordsregisteret.

Manuskriptet til bogen er afleveret i maj 2016, og materiale fremkommet efter den 1. maj 2016 er ikke inddraget.

Juni, 2016

Forfatterne

INDHOLDSOVERSIGT

Forord	5
Oversigt over lovforkortelser	7
DEL 1. Introduktion til retssystemet	
Kapitel 1. Retssystemet og retskilderne	47
Kapitel 2. EU-retten	59
Kapitel 3. Oversigt over retsplejen	81
Kapitel 4. International privatret	97
Kapitel 5. Skatteret – Grundlæggende principper	107
DEL 2. Aftaler og erstatning	
Kapitel 6. Aftaler	123
Kapitel 7. Mellemmandsret	165
Kapitel 8. Erstatning uden for kontraktforhold	181
Kapitel 9. Produktansvar	201
Kapitel 10. Forsikring	211
DEL 3. Køb og transportaftaler	
Kapitel 11. Køb	229
Kapitel 12. Internationale køb	291
Kapitel 13. Køb af fast ejendom	335
DEL 4. Fordringer	
Kapitel 14. Fordringer	363
Kapitel 15. Personskifte i skyldforhold	395
Kapitel 16. Negotiable fordringer	407

Indholdsoversigt

DEL 5. Kreditret

Kapitel 17. Kreditaftaler	431
Kapitel 18. Pant	469
Kapitel 19. Kaution og garanti	515

DEL 6. Tvangsfuldbyrdelse, konkurs og rekonstruktion

Kapitel 20. Introduktion	537
Kapitel 21. Udlæg og anden individualfølgning	547
Kapitel 22. Konkurs og gældssanering	557
Kapitel 23. Rekonstruktion	581

DEL 7. Særlige kontrakttyper

Kapitel 24. Ansættelsesforhold	593
Kapitel 25. Forvaring	615
Kapitel 26. Leje af fast ejendom	619
Kapitel 27. Entreprise	635

DEL 8. Selskaber og andre juridiske personer

Kapitel 28. Introduktion	647
Kapitel 29. Personselskaber	655
Kapitel 30. Kapitalselskaber	669

DEL 9. Regulering og erhvervsudøvelse

Kapitel 31. Introduktion	701
Kapitel 32. Immaterialret	709
Kapitel 33. Markedsføringsret	731
Kapitel 34. Konkurrenceret	745

DEL 10. Familie- og arveret

Kapitel 35. Ægtefællers formueforhold	757
Kapitel 36. Arv	779

Stikordsregister	803
-------------------------------	------------

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	5
---------------------	----------

Oversigt over lovforkortelser	7
--	----------

DEL 1. Introduktion til retssystemet

Kapitel 1. Retssystemet og retskilderne	47
--	-----------

1. Indledning	47
2. Retskilderne	47
2.1. Lovstof	47
2.1.1. Loves fortolkning	48
2.1.2. Deklaratoriske og præceptive lovbestemmelser	49
2.1.3. Lovkonflikter mv.	50
2.1.4. Offentliggørelse af lovstof mv.	50
2.2. Administrative forskrifter	50
2.2.1. Bekendtgørelser	50
2.2.2. Cirkulærer	51
2.2.3. Vejledninger	51
2.3. Retspraksis	52
2.4. - Sædvaner	52
2.5. Forholdets natur	53

3. Retssystemet	53
-----------------------	----

3.1. Privatret og offentlig ret	53
3.2. Formuerettigheder	54
3.3. Civilproces, fogedret og skifteret	56

4. Retsevne og handleevne	56
---------------------------------	----

4.1. Retsevne	56
4.2. Handleevne	56

Kapitel 2. EU-retten	59
-----------------------------------	-----------

1. Traktatgrundlaget	59
----------------------------	----

1.1. Historik	59
1.2. Lissabon-traktaten	62

Indholdsfortegnelse

	Kapitel 3. Oversigt over retsplejen	81
1.	Indledning	81
2.	Borgerlig retspleje og strafferetspleje	82
3.	Domstolenes organisation og kompetence	82
3.1.	Almindelige og særlige domstole. Klagenævn	82
3.1.1.	Byretter	82
3.1.1.1.	Fogedretter	83
3.1.1.2.	Skifteretter	83
3.1.2.	Landsretter	83
3.1.3.	Højesteret	83
3.1.4.	Særlige domstole	84
3.1.5.	Klagenævn	
2.	EU-retten	63
2.1.	Generelt	63
2.2.	Særligt om traktatens friheder	64
2.2.1.	Frie varebevægelser	64
2.2.2.	Arbejdskraftens fri bevægelighed	65
2.2.3.	Etableringsretten	66
2.2.4.	Fri udveksling af tjenesteydelser	67
2.2.5.	Kapital og betalinger	68
2.2.6.	Udøvelse af etableringsretten	69
3.	EU's institutioner	69
3.1.	Europa-Parlamentet	70
3.2.	Rådet for Den Europæiske Union	71
3.3.	Det Europæiske Råd	71
3.4.	Europa-Kommissionen	72
3.5.	Den Europæiske Unions Domstol	74
3.6.	Den Europæiske Patentdomstol	74
3.7.	Den Europæiske Centralbank	75
3.8.	Revisionsretten	75
4.	Retsakterne	75
4.1.	Forordninger	75
4.2.	Direktiver	76
4.3.	Afgørelser	76
4.4.	Henstillinger og udtalelser	76
5.	Lovgivningsproceduren i EU	76
5.1.	Vedtagelse af retsakter	76
5.1.1.	Den almindelige beslutningsprocedure	77
5.2.	Implementeringen på nationalt plan	78
5.3.	Offentliggørelse af EU-retsakter mv.	79

3.2.	Domstolenes saglige kompetence (virkekreds)	85
3.3.	De almindelige domstoles stedlige kompetence (værneting)	86
3.3.1.	International kompetence	86
3.4.	Funktionel kompetence	87
3.4.1.	Appel	87
3.4.2.	Genoptagelse	88
4.	Retssagens parter. Processuelle grundprincipper	89
4.1.	Påtalesubjekt	89
4.2.	Partsprincip	90
4.3.	Forhandlings- og dispositionsmaksime	90
4.4.	Bevisbedømmelse	91
4.5.	Bevisbyrde	91
5.	Fuldbrydelses- og anerkendelsessøgsmål. Retskraft	92
5.1.	Danske retsafgørelser	92
5.1.1.	Sagsbehandling af en inkassosag	93
5.2.	Fremmede retsafgørelser	94
6.	Forlig	95
7.	Voldgift	96
	Kapitel 4. International privatret	97
1.	Indledning	97
2.	Retskilder	98
3.	Lovvalgsreglerne	101
3.1.	Funktion og opdeling	101
3.2.	Aftalefriheden og begrænsninger heri	102
3.3.	Den individualiserede metode	104
3.4.	Enhedsbedømmelse	104
	Kapitel 5. Skatteret – Grundlæggende principper	107
1.	Indledning	107
2.	Retskilderne i skatteretten	109
3.	Særligt om EU-retten	111
4.	Subjektiv skattepligt	112
4.1.	Ubegrænset skattepligt for fysiske personer	112
4.2.	Begrænset skattepligt for fysiske personer	113
4.3.	International dobbeltbeskatning	114
5.	Objektiv skattepligt	115
5.1.	Indtægter	115
5.2.	Fradragsberettigede udgifter	115
5.2.1.	Driftsomkostninger	115

Indholdsfortegnelse

5.2.2.	Skattemæssige afskrivninger	116
6.	Periodisering	116
7.	Rette indkomstmodtager og lovhjemlet indkomstdeling	117
7.1.	Rette indkomstmodtager	117
7.2.	Lovhjemlet indkomstdeling	118
8.	Skatteberegningen	118
9.	Skatteforvaltningsret	119

DEL 2. Aftaler og erstatning

Kapitel 6. Aftaler	123	
1.	Indledning	123
1.1.	Den historiske udvikling	123
1.2.	Aftaleloven – Fastlæggelse af de mest centrale begreber	126
2.	Gensidigt bebyrdende aftale ctr. gaveaftaler	127
3.	Dansk ret opstiller normalt ikke formkrav for aftaler	127
4.	Aftalers indgåelse – tilbud og accept	128
4.1.	Tilbud	128
4.1.1.	Løfte	129
4.1.2.	Løfteketingelser	130
4.1.2.1.	Afgiveren skal pålægge sig en byrde	130
4.1.2.2.	Erklæringen skal give udtryk for en beslutning	130
4.1.2.3.	Adressat	130
4.1.2.4.	Afgivelse	130
4.1.2.5.	Erklæringen skal være kommet til kundskab	131
4.2.	Accept	131
4.2.1.	Acceptfrist	131
4.2.1.1.	Aftalelovens § 2	132
4.2.1.2.	Aftalelovens § 3	132
4.2.1.3.	Afslag på tilbud	133
4.2.2.	Forsinket accept	134
4.2.3.	Uoverensstemmende accept	134
4.2.4.	Udpegelse af medkontrahenten	135
4.2.5.	Reklamation	135
4.2.6.	Afkald på accept	135
5.	Aftalers tilblivelse på anden vis	136
5.1.	Standardkontrakters vedtagelse	136
5.2.	Specielle kontraktsprocedurer	137
5.3.	Kvasiaftaler	138

Indholdsfortegnelse

5.4.	Forpligtelse som følge af passivitet	138
6.	Aftalers fortolkning og udfyldning	139
6.1.	Indledning	139
6.2.	Fortolkning	140
6.2.1.	Fortolkningsmomenter	140
6.2.2.	Fortolkningsregler	141
6.2.3.	Fortolkning af standardkontrakter	142
6.3.	Udfyldning	142
6.4.	Aftale og fortolkning ctr. udfyldning – bevismæssigt	143
7.	Løfters ugyldighed	144
7.1.	Indledning og definition	144
7.2.	Stærke og svage ugyldighedsgrunde	145
7.3.	Positive lovbestemmelser om ugyldighed	146
7.3.1.	Umyndighed	146
7.3.1.1.	Umyndighed medfører som hovedregel ugyldighed	146
7.3.1.2.	Undtagelser fra hovedreglen	147
7.3.1.3.	Umyndigheds-ugyldighedens retsvirkninger	148
7.3.2.	Sindssygdom mv.	149
7.3.3.	Falsk og forfalskning	149
7.3.4.	Tvang	149
7.3.4.1.	Voldelig kompulsiv tvang og mekanisk tvang	149
7.3.4.2.	Anden tvang	150
7.3.5.	Svig	150
7.3.6.	Udnyttelse	151
7.3.7.	Uoverensstemmelse mellem vilje og erklæring	152
7.3.7.1.	§ 32, stk. 1	152
7.3.7.2.	§ 32, stk. 2	153
7.3.7.3.	Reservatio mentalis	153
7.3.7.4.	Pro forma-aftaler	153
7.3.8.	Aftl. § 33 – reglen om »almindelig hæderlighed« ..	154
7.3.9.	Aftl. § 36 – generalklausulen	154
7.3.10.	Indholdsmangler	156
7.3.10.1.	Løfter, som strider mod ærbarheden	156
7.3.10.2.	Løfter, som strider mod loven	156
7.3.10.3.	Ansættelsesklausuler	157
7.3.10.4.	Tilsidesættelse af standardvilkår	157
7.4.	Andre situationer, hvor et løfte (muligvis) ikke er bindende ..	158
7.4.1.	Supplement til reglen i Aftl. § 30	158
7.4.2.	Supplement til reglen i Aftl. § 33	159

Indholdsfortegnelse

7.4.3.	Bristede forudsætninger	159
7.5.	Forbrugeraftaleloven	160
7.6.	Ugyldighedens retsvirkninger	162
7.6.1.	Inter partes	162
7.6.2.	Over for løftemodtagerens kreditorer	162
7.6.3.	Over for løftemodtagerens omsætnings erhververe	163
8.	Tredjemandsløfter	163
Kapitel 7. Mellemmandsret		165
1.	Indledning	165
2.	Bud	166
3.	Fuldmagt	166
3.1.	Fuldmagtstyper – fuldmagt med og uden særlig tilværelse	167
3.2.	Fuldmagt uden særlig tilværelse	167
3.3.	Fuldmagt med særlig tilværelse	168
3.4.	Bemyndigelse ctr. fuldmagt	169
3.5.	Retsforholdet mellem fuldmagtsgiveren og tredjemand	169
3.5.1.	Fuldmagtsgivelsen ugyldig	169
3.5.2.	Fuldmagtsgiverens død eller konkurs	169
3.5.3.	Fuldmægtigen overskrider sin bemyndigelse/fuldmagt	169
3.5.4.	Fuldmægtigens løfte til tredjemand ugyldigt	170
3.5.5.	Fuldmagten tilbagekaldt	170
3.6.	Retsforholdet mellem fuldmægtigen og tredjemand	170
3.7.	Retsforholdet mellem fuldmagtsgiveren og fuldmægtigen	171
4.	Kommission	171
4.1.	Retsstillingen over for tredjemand	172
4.1.1.	Forpligtelsen over for tredjemand	172
4.1.2.	Ejendomsretten til det hos kommissionæren værende gods	173
4.1.3.	Ejendomsretten til fordringen mod tredjemand	173
4.1.4.	Ejendomsretten til de af tredjemand betalte penge	173
4.1.5.	Kommissionærens videresalg af kommittentens gods	174
4.2.	Retsforholdet mellem kommittenten og kommissionæren	174
5.	Handelsagenter	175
5.1.	Indledning	175
5.2.	Har en handelsagent fuldmagt?	176
5.3.	Parternes pligt til loyalitet	177

5.4.	Handelsagentens ret til provision	177
5.5.	Konkurrenceklausuler	178
5.6.	Agenturaftalens ophør	178
5.7.	I hvilket omfang kan handelsagentlovens regler fraviges?	178
5.8.	Retsforholdet mellem handelsagenten og tredjemand	179
6.	Handelsrejsende	179
7.	Mæglere	179
8.	Negotiorum gestio	180
Kapitel 8. Erstatning uden for kontraktforhold		181
1.	Indledning og afgrænsning	181
2.	Erstatningsreglernes funktion	182
3.	Erstatning og forsikring	183
4.	Ansvarsgrundlaget	184
4.1.	Culpaansvar	184
4.2.	Ansvar i ansættelsesforhold	187
4.2.1.	Arbejdsgivers ansvar	187
4.2.2.	Arbejdstagers ansvar	188
4.3.	Objektivt ansvar	189
4.3.1.	Lovbestemt objektivt ansvar	189
4.3.2.	Særligt om ansvar for motordrevne køretøjer	190
4.3.3.	Objektivt ansvar uden hjemmel i lov	190
4.4.	Præsumptionsansvar	191
4.5.	Børns og sindssyges erstatningsansvar	192
4.6.	Objektive ansvarsfrihedsgrunde	193
4.6.1.	Nødværge	193
4.6.2.	Nødret	193
4.6.3.	Samtykke	194
4.6.4.	Negotiorum gestio	194
5.	Skadelidte skal have lidt et tab	194
5.1.	Ikke alle tab erstattes (fuldt ud)	194
5.2.	Indirekte tab	195
5.3.	Skadelidtes tabsbegrænsningspligt	196
5.4.	Påvirkes skadelidtes krav af tredjemands ydelse?	196
6.	Årsagsforbindelse og påregnelighed	198
7.	Skadelidtes medvirken	199
8.	Flere skadevoldere	200
Kapitel 9. Produktansvar		201
1.	Indledning	201

Indholdsfortegnelse

2.	Regelgrundlag	202
3.	Det retspraksisudviklede produktansvar	202
3.1.	Produkt	203
3.2.	Defekt	203
3.3.	Produktkade	203
3.4.	Ansvar	205
3.5.	Forældelse	205
4.	Produktansvarsloven	205
4.1.	Produkt	205
4.2.	Defekt	206
4.3.	Produktkade	206
4.4.	Ansvar	207
4.4.1.	Ansvaret for producenter	207
4.4.2.	Ansvaret for mellemhandlere	208
4.4.3.	Flere erstatningsansvarlige og regres	208
4.4.4.	Egen skyld	209
4.5.	Forældelse	209
	Kapitel 10. Forsikring	211
1.	Indledning	211
1.1.	Hvad er forsikring?	211
1.2.	Forskellige former for forsikring	211
1.3.	Formålet med forsikring	212
1.4.	Forsikringsaftaleloven	212
2.	Forsikringsaftalen	213
2.1.	Aftalens indgåelse	213
2.2.	Aftalens fortolkning	213
2.3.	Tilsidesættelse af forsikringsvilkår	214
2.4.	Oplysningspligten	214
2.4.1.	FAL § 4	214
2.4.2.	FAL § 5	214
2.4.3.	FAL § 6	214
2.4.4.	FAL § 7	215
2.4.5.	FAL §§ 8 og 9	215
2.5.	Policens betydning	215
3.	Parternes hovedforpligtelser	216
3.1.	Selskabets forpligtelse	216
3.2.	Forsikringstagerens pligt til at betale præmie	216
4.	Den sikredes biforpligtelser	217
4.1.	Fareforøgelse	217

Indholdsfortegnelse

4.2.	Sikkerhedsforskrifter	217
4.3.	Fremkaldelse af forsikringsbegivenheden	218
4.4.	Den sikredes pligt til at afværge og begrænse skaden	218
4.5.	Anmeldelse af forsikringsbegivenheden	219
5.	Forsikringerstatningen	219
5.1.	Interessebegrebet	219
5.2.	Vindingsforbuddet i FAL § 39, stk. 1	219
5.3.	Hvilke interesser er forsikret?	220
5.4.	Hvis interesse er forsikret?	220
5.5.	Forsikringerstatningens fastsættelse	221
5.5.1.	Totalskade	221
5.5.1.1.	Erstatning på grundlag af genanskaffelsesprisen ...	221
5.5.1.2.	Erstatning på grundlag af nyværdiforsikring	222
5.5.2.	Partiel skade	222
5.5.3.	Overforsikring	222
5.5.4.	Underforsikring	222
5.5.5.	Dobbelforsikring	223
5.5.6.	Selvrisiko	223
5.5.7.	Erstatningens udbetaling, forfaldstid og forrentning samt forældelse	223
6.	Specielle problemer ved livsforsikring og anden personforsikring ..	224
6.1.	Forsikring til gunst for tredjemand	224
6.2.	Livsforsikringer som pantesikkerhed	225
6.3.	Indskränkning i adgangen til kreditorfølgning	225
7.	Selskabets regresret	225

DEL 3. Køb og transportaftaler

	Kapitel 11. Køb	229
1.	Indledning – Begrebet køb	229
2.	Købeloven	230
2.1.	Lovens karakter og fravigelighed	230
2.2.	Lovens anvendelsesområde	230
2.3.	Forskellige typer købeaftaler	231
2.3.1.	Specieskøb og genuskøb	231
2.3.2.	Handelskøb og civilt køb	232
2.3.3.	Forbrugerkøbsreglerne	232
3.	Udveksling af parternes ydelser	233
3.1.	Tiden for aftalens opfyldelse	233

Indholdsfortegnelse

3.2.	Begrebet levering	233
3.3.	Leveringsstedet	233
3.3.1.	Køberens ydelse (købesummen)	233
3.3.2.	Sælgers ydelse (salgsgenstanden)	234
3.3.2.1.	Afhentningskøb	234
3.3.2.2.	Udbringelseskøb	234
3.3.2.3.	Forsendelseskøb	235
3.3.2.4.	Forbrugerkøb	237
3.4.	Ydelse mod ydelse	237
3.4.1.	Den almindelige regel (Kbl. § 14)	237
3.4.2.	Afsendelseskøb (Kbl. §§ 15, 16 og 71)	238
3.4.2.1.	Betaling mod udlevering af selve varen	238
3.4.3.2.	Betaling mod dokumenter	239
3.5.	Risikoen for salgsgenstandens hændelige undergang og forringelse	240
3.5.1.	Risikobegrebet	240
3.5.2.	Nærmere om risikoreglerne	240
3.5.2.1.	Hovedreglen i Kbl. § 17, stk. 1	240
3.5.2.2.	Undtagelser fra reglen om at leveringstidspunktet er afgørende	241
4.	Sælgers ydelse	243
4.1.	Indledning	243
4.2.	Omfangen af sælgers ydelse – hovedydelse og biydelser	244
4.2.1.	Udbytte af salgsgenstanden (Kbl. §§ 18-20)	244
4.2.2.	Spillerum for mængden (Kbl. § 66)	245
4.3.	Forsinkelse	245
4.3.1.	Retten til at fastholde købet (naturalopfyldelse)	245
4.3.2.	Ret til at hæve købet	246
4.3.3.	Retten til at kræve skadeserstatning	247
4.3.3.1.	Speciessælgerens erstatningsansvar	247
4.3.3.2.	Genussælgers erstatningsansvar	248
4.3.3.3.	Erstatningens omfang	250
4.3.3.4.	Købers reklamationspligt	250
4.4.	Mangler	251
4.4.1.	Indledning	251
4.4.2.	Nærmere om mangelsbegrebet	251
4.4.2.1.	Ikke alle fejl er mangler	251
4.4.2.2.	Mangelsbedømmelsen	252
4.4.2.3.	Det afgørende tidspunkt	256

Indholdsfortegnelse

4.4.3.	Mangelsbeføjelserne	256
4.4.3.1.	Forholdsmæssigt eller passende afslag	257
4.4.3.2.	Retten til at hæve købet	257
4.4.3.3.	Ret til at kræve mangelfri ydelse (omlevering, efterlevering og afhjælpning)	258
4.4.3.4.	Købers ret til erstatning	259
4.4.4.	Mangelsbeføjelsernes bortfald	260
4.4.4.1.	Afhjælpning af manglen	260
4.4.4.2.	Reklamationsregler (Kbl. §§ 51-54 og 81-85)	262
4.4.4.3.	Øvrige forhold	264
4.5.	Retlige mangler	264
4.5.1.	Vanhjemmel	264
4.5.2.	Rådighedsmangler	265
5.	Købers ydelse	266
5.1.	Omfangen af købers ydelse	266
5.1.1.	Selv købesummen	266
5.1.2.	Særregel for handelskøb	266
5.1.3.	Omkostninger mv.	267
5.2.	Misligholdelse fra købers side	268
5.2.1.	Begrebet forsinkelse	268
5.2.2.	Sælgers beføjelser	268
5.2.2.1.	Sælgers ret til at fastholde købet	268
5.2.2.2.	Sælgers ret til at hæve købet	269
5.2.2.3.	Sælgers ret til erstatning	270
5.2.2.4.	Sælgers reklamationspligt	271
6.	Fordringshavermora. Ophævelse af køb mv. – Almindelige reklamationsregler	271
6.1.	Fordringshavermora	271
6.1.1.	Sælgers fordringshavermora	271
6.1.2.	Købers fordringshavermora	271
6.1.3.	Retsvirkningerne af købers fordringshavermora ...	272
6.1.3.1.	Omsorgspligten og dens begrænsninger	272
6.1.3.2.	Salgspligt	273
6.1.3.3.	Nærmere om sælgers beføjelser	273
6.2.	Ophævelse af køb mv.	274
6.2.1.	Almindelige regler om afvisning af salgsgenstanden	274
6.2.1.1.	Købers omsorgspligt	274
6.2.1.2.	Genstandens tilbagegivelse til sælger	274

Indholdsfortegnelse

6.2.2.	Afhængigheden mellem ydelerne fastholdes længst muligt	275
6.2.3.	Erstatningsberegningen	275
6.3.	Almindelige reklamationsregler	276
7.	Købers beskyttelse	277
7.1.	Købers retsforfølgningsbeskyttelse	277
7.1.1.	Indledning	277
7.1.2.	Specieskøb: Fra aftalens tidspunkt	277
7.1.3.	Genuskøb: Ved bindende individualisering	278
7.1.4.	Særligt om bestillingskøb o.l.	278
7.1.5.	Særligt om overdragelse til sikkerhed	279
7.2.	Omsætningsbeskyttelse.	
	Ekstinktions-/vindikationsspørgsmål	280
7.2.1.	Indledning	280
7.2.2.	Til fordel for hvem kan ekstinktion finde sted?	280
7.2.3.	De forskellige konflikttilfælde	281
7.2.3.1.	Tyveri	281
7.2.3.2.	Ulovlig omgang med hittegods o.l.	281
7.2.3.3.	Forskellige betroelsestilfælde	281
7.2.3.4.	Sælgers (A's) beskyttelse ved ejendomsforbeholdskøbers (B's) videresalg	281
7.2.3.5.	Overdragerens (B's) adkomst ugyldig eller uvirksom	282
7.2.3.6.	»Legitimationstilfælde«	283
7.2.3.7.	Den førstberettigede (A) afleder sin ret fra overdrageren (B)	284
7.2.4.	Almindelige synspunkter og regler	284
8.	Sælgers beskyttelse	286
8.1.	Købers manglende betalingsevne	286
8.1.1.	Indledning	286
8.1.2.	Sælgers standsningsret (Kbl. §§ 39 og 40)	286
8.1.2.1.	Retten til at holde salgsgenstanden tilbage	287
8.1.2.2.	Retten til at standse afsendt gods	287
8.1.2.3.	Retten til at hæve købet	288
8.1.2.4.	Afværgelse af sælgers standsningsret	288
8.1.3.	Sælgers udtagelsesret	289
Kapitel 12. Internationale køb	291	
1.	Indledning	291
2.	Konventionens anvendelsesområde mv.	293

Indholdsfortegnelse

3.	Aftalens indgåelse	295
3.1.	Forslag eller tilbud – CISG art. 14	296
3.2.	Tilbud	296
4.	CISG del III – Løsørekøb	299
4.1.	Almindelige bestemmelser	299
4.2.	Sælgers pligter	300
4.2.1.	Levering af varen og overgivelse af dokumenter ..	301
4.2.2.	Varens kontraktmæssighed (mangler) og tredjemandskrav	303
4.2.2.1.	Faktiske mangler	303
4.2.2.2.	Køberens undersøgelsespligt. Reklamationsfrister mv.	305
4.2.2.3.	Retsmangler	306
4.2.2.4.	Immaterielrettigheder	307
4.3.	Købers beføjelser i tilfælde af sælgers misligholdelse	307
4.3.1.	Retten til at fastholde aftalen	308
4.3.2.	Retten til at hæve aftalen	309
4.3.3.	Retten til at kræve erstatning	310
4.4.	Købers pligter	310
4.4.1.	Købesummens betaling	310
4.4.2.	Modtagelse af varen	311
4.5.	Sælgers beføjelser i anledning af købers misligholdelse	311
4.5.1.	Retten til at fastholde aftalen	312
4.5.2.	Retten til at hæve aftalen	312
4.6.	Risikoens overgang	312
4.7.	Regler som er fælles for sælgers og købers pligter	315
4.7.1.	Anticiperet misligholdelse og køb, hvor varen skal leveres efterhånden	315
4.7.2.	Erstatning	317
4.7.3.	Renter	318
4.7.4.	Ansvarsfritagelse	318
4.7.5.	Virkningerne af aftalens ophævelse	320
4.7.6.	Sælgers og købers omsorgspligt	322
4.8.	Forsikring af varer i internationale køb	323
4.8.1.	Valg af forsikringsform	323
4.8.2.	Forsikringsbetingelser	323
	Transportret	324
5.1.	Retskilderne	325
5.2.	Transportdokumenterne	326
5.2.1.	Forskellige former for dokumenter	326

Indholdsfortegnelse

5.2.2.	Fragtdokumenternes virkninger	328
5.2.3.	Beskrivelsesansvaret	329
6.	Lovvalgsregler i internationale løsørekøb	331
6.1.	Hvilken regulering gælder?	331
6.2.	Løsørekøbslovens anvendelsesområde	331
6.2.1.	Hvilke kontrakter?	331
6.2.2.	Hvilke retsspørgsmål?	332
6.2.3.	Partsautonomien	332
6.2.4.	De deklaratoriske lovvalgsregler	333
6.2.5.	Regler for køberetlig undersøgelse	333
Kapitel 13. Køb af fast ejendom – Tinglysningssystemet		335
1.	Indledning	335
2.	Køb af fast ejendom	336
2.1.	Retskilder	336
2.2.	Købsaftalens form mv.	337
2.3.	Ejendomsformidling, rådgivning mv.	338
2.4.	Undersøgelser vedrørende ejendommen	338
2.5.	Købsaftale	339
2.6.	Tinglysning af ejerskifte	339
2.6.1.	Betinget skøde	339
2.6.1.1.	Køberens omsætningsbeskyttelse	340
2.6.1.2.	Parternes dispositionsadgang	340
2.6.1.3.	Håndhævelse af tilbagetagelsesadgangen	341
2.6.2.	Endeligt (ubetinget) skøde	341
2.7.	Parternes pligter	341
2.7.1.	Skødegivelse	342
2.7.2.	Berigtigelse af købesummen	342
2.7.2.1.	Gældsovertagelse	342
2.7.2.2.	Kontant udbetaling	343
2.7.2.3.	Sælgerpantebrev	343
2.7.3.	Risikoovergang	343
2.7.4.	Refusion	344
2.7.5.	Omkostninger	345
2.8.	Misligholdelse	346
3.	Tinglysningssystemet	346
3.1.	Tinglysningssystemets funktioner	347
3.2.	Retskilder	347
3.3.	Tinglysningssystemets udvikling	347
3.3.1.	Edb-baseret registrering	347

3.4.	Digital tinglysning	348
3.4.1.	Tinglysningsretten	348
3.4.2.	Ekstern og intern portal	348
3.4.3.	Sagsgangen	349
3.4.4.	Tingbogslegitimation mv. Fuldmagts- og anmelderordning	350
3.4.5.	Organisatorisk	353
3.4.6.	Tinglysningsproceduren	353
3.4.6.1.	Grundlaget for tinglysning	353
3.4.6.2.	Tinglysningsproceduren	354
3.5.	Tinglysningens retsvirkninger	357
3.5.1.	Prioritetsvirkningen	357
3.5.2.	Undtagelser fra tinglysningskravet	358
3.5.3.	Gyldighedsvirkningen	359

DEL 4. Fordringer

Kapitel 14. Fordringer		363
1.	Indledning	363
2.	Gældsbrevsloven og andre retskilder	365
3.	Flere skyldneres hæftelse	366
3.1.	Solidarisk hæftelse	367
3.2.	Regres mellem solidariske skyldnere	367
3.3.	Pro rata hæftelse	368
4.	Skyldnerens pligter	368
4.1.	Betalingsmidler	368
4.1.1.	Penge – herunder fremmed valuta	368
4.1.2.	Checks	369
4.1.3.	Betalings- og kreditkort og andre elektroniske betalinger	369
4.1.3.1.	Betalingstjenesteloven	369
4.1.3.2.	Hæftelse og ansvar	371
4.2.	Betalingstid	373
4.2.1.	Forfaldstid	373
4.2.2.	Frigørelsestid	374
4.3.	Betalingssted	374
4.4.	Rette modtager	376
4.5.	Betingelser for skyldnerens betalingspligt	376

Indholdsfortegnelse

5.	Misligholdelse	377
5.1.	Fordringshaverens ret til at kræve betaling før forfaldstid	377
5.2.	Erstatning	378
5.2.1.	Forhalingsrente – morarente	378
5.2.2.	Erstatning ved siden af forhalingsrenten – rykkergebyr mv.	380
5.2.3.	Kurstab ved forpligtelser i fremmed valuta	381
6.	Fordringshavermora	381
6.1.	Deponering	382
7.	Fordringers ophør	383
7.1.	Opgivelse	383
7.2.	Modregning	384
7.2.1.	De almindelige betingelser for modregning	385
7.2.1.1.	Udjævnelighed	385
7.2.1.2.	Afviklingsmodenhed	385
7.2.1.3.	Gensidighed	385
7.2.1.4.	Udelukkelse af modregning	386
7.2.2.	Særlige modregningsregler	387
7.2.2.1.	Konnekte fordringer	387
7.2.2.2.	Modregning i konkurs	387
7.2.2.3.	Netting	387
7.3.	Forældelse	388
7.3.1.	Forældelsesloven	388
7.3.1.1.	Forældelsesfrister	389
7.3.1.2.	Afbrydelse af forældelsesfristen	391
7.4.	Præklusion	392
8.	Efterbetaling og tilbagebetaling	393
9.	Berigelseskrav	394
Kapitel 15. Personskifte i skyldforhold		395
1.	Personskiftespørgsmål	395
1.1.	Skyldnerskifte	395
1.2.	Fordringshaverskifte	396
2.	Begrænset overførighed	398
2.1.	Begrænsninger af hensyn til rettighedshaveren	398
2.2.	Begrænsninger af hensyn til skyldneren	398
2.3.	Båndlæggelse ifølge viljesbestemmelse	399
3.	Almindelige regler om overdragelse af fordringer	399
3.1.	Overdragelsesaftalen	399
3.2.	Ekstinkтив erhvervelse	400

Indholdsfortegnelse

3.3.	Erhververens ret	400
3.4.	Overdragerens indstæelse for fordringen	401
4.	Simple fordringer	402
4.1.	Skyldnerens retsstilling efter overdragelse af fordringen	402
4.1.1.	Skyldnerens indsigelser	402
4.1.2.	Legitimation	403
4.1.2.1.	Frigørende betaling til overdrageren	403
4.1.2.2.	Frigørende betaling til erhververen	404
4.1.2.3.	Skyldnerens pligt til at betale til erhververen	404
4.2.	Omsætningsbeskyttelse	405
4.2.1.	Beskyttelse mod overdragerens kreditorer og godtroende aftalehververe	405
4.3.	Bank- og sparekassebøger	406
Kapitel 16. Negotiable fordringer		407
1.	Begreb og afgrænsning	407
1.1.	Negotiabilitet	407
1.2.	Typer af negotiable dokumenter og fordringer	408
2.	Omsætningsgælds breve	410
2.1.	Hvilke gælds breve er omsætningsgælds breve?	410
2.2.	Omsætningsgælds breve's negotiabilitet	411
2.3.	Dokumentet er bærer af fordringen	411
2.4.	Fortabelse af rettigheder – Vindikation afskæres	412
2.5.	Fortabelse af indsigelser	413
2.5.1.	Indsigelser, der fortobes	413
2.5.2.	Indsigelser, der bevares	414
2.5.3.	Ekstinktionsbetingelser	414
2.6.	Legitimationsregler	414
2.6.1.	Legitimationens betydning for skyldnerens betalingsforpligtelse	414
2.6.2.	Legitimationens betydning for skyldnerens frigørelse ved betaling	415
2.7.	Gyldighedsvirking ved overdragerens umyndighed	416
2.8.	Modregning	416
2.9.	Omsætningsbeskyttelse	417
2.9.1.	Beskyttelse over for overdragerens kreditorer	417
2.9.2.	Beskyttelse over for overdragerens omsætningserhververe	417
3.	Digitale negotiable pantebreve	417

Indholdsfortegnelse

4.	Fondsaktiver mv.	419
4.1.	Begrebet fondsaktiver	419
4.2.	Registreringssystemet	420
4.3.	Retsvirkningerne af registrering	421
4.3.1.	Prioritetskonflikter – sikringsakten	421
4.3.2.	Ekstinktion – gyldighedsvirkning	422
4.3.3.	Legitimation	422
4.4.	Værdipapircentralens erstatningspligt	422
5.	Checks og veksler	422
5.1.	Begrebet en check	423
5.2.	Checkens forevisning og betaling	424
5.3.	Overdragelse af checks (endossement)	424
5.4.	Betaling af krydsede checks	425
5.5.	Checkregres	425
5.6.	Tvangsfuldbyrdelse	425
5.7.	Checksamarbejdet ophører	426
5.8.	Begrebet en veksel – forskellige vekselformer	427
6.	Konnossementer og andre transportdokumenter	428
7.	Mortifikation af værdipapirer	

DEL 5. Kreditret

	Kapitel 17. Kreditaftaler	431
1.	Kreditaftaleloven	431
1.1.	Lovens anvendelsesområde	433
1.2.	Definitioner	435
1.3.	Kreditaftalelovens ufravigelighed	436
2.	Oplysningspligt i forbrugerforhold	436
2.1.	Forudgående oplysningspligt	438
2.1.1.	Visse særlige former for kreditaftaler	439
2.1.2.	Markedsføringslovens regler om kreditaftaler	440
2.1.3.	Forbrugeraftalelovens regler om kreditaftaler	441
2.2.	Kreditaftalen	442
2.3.	Efterfølgende oplysningspligt	442
2.3.1.	Overtræk	443
2.3.2.	Ændringer i debitorrenten	443
2.3.3.	Kassekreditter	444
2.4.	Manglende overholdelse af oplysningspligten	445
3.	Kreditværdighed	

4.	Fortrydelsesret	446
4.1.	Fremgangsmåden ved udnyttelse af fortrydelsesretten	446
4.2.	Retsvirkninger af udnyttelse af fortrydelsesretten	446
4.3.	Accessoriiske tjenesteydelser	447
4.4.	Forbrugeraftalelovens regler om fortrydelsesret	447
5.	Tilknyttede kreditaftaler	447
6.	Forbud mod pant i kreditkøb	448
7.	Generalklausulen, Kal. § 22	450
8.	Forbrugerens betalinger	450
8.1.	Indbetaling til pengeinstitutter	450
8.2.	Indfrielse af fordringen før forfalstdidspunktet	450
9.	Opsigelse af kreditaftalen	452
10.	Forbrugerens misligholdelse	452
10.1.	Misligholdelse af kreditaftaler generelt	453
10.2.	Misligholdelse i kreditkøb	453
11.	Kreditorskifte	455
11.1.	Forbrugerens bevarelse af rettigheder over for kreditgiver	455
11.2.	Forbrugerens bevarelse af indsigelser over for erhverver	455
12.	Køb med ejendomsforbehold	457
12.1.	Ejendomsforbeholdets gyldighed	458
12.2.	Kreditgiverens fyldestgørelse	460
12.3.	Betingelser for tilbagetagelse	460
12.4.	Opgørelse af fordringen	461
12.5.	Opgørelse af det solgtes værdi	462
12.5.1.	Fordringen er mindre end det solgtes værdi	462
12.5.2.	Fordringen er større end det solgtes værdi	462
12.6.	Forbrugerens indløsnings- og udtagelsesret	463
12.7.	Tilbagetagelse	464
12.7.1.	Processuelle krav	464
12.7.2.	Udsættelse af tilbagetagelsesforretningen	464
12.7.3.	Tilbagetagelse uden fogedrettens medvirken	465
13.	Ikke-forbrugerkreditkøb	465
13.1.	Kreditkøb	466
13.2.	Køb med ejendomsforbehold	466
13.3.	Særligt om kreditkonsignation	467
	Kapitel 18. Pant	469
1.	Indledning	469
1.1.	Formål og begreb	469
1.2.	Pant stillet af tredjemand	470

Indholdsfortegnelse

1.3.	Panteretten og det personlige gældsansvar	470
1.4.	Sikringsakt	471
1.5.	Panterettens genstand	471
1.6.	Panterettens form	472
1.7.	Individualisering af det pantsatte	472
1.8.	Systematik	473
2.	Panteret i fast ejendom	473
2.1.	Fast ejendom	473
2.1.1.	TL § 38	475
2.1.2.	TL § 37	477
2.2.	Sikringsakten og dokumenterne	478
2.2.1.	Ordinære pantebreve	479
2.2.2.	Ejerpantebreve	480
2.2.3.	Skadesløsbreve	481
2.3.	Forholdet mellem pantsætteren og panthaveren.	481
2.3.1.	Almindelige betingelser for pantebreve	481
2.3.2.	For sen betaling af terminsydelser	482
2.3.3.	Ejerskifte	483
2.3.4.	Tvangsauktion – økonomisk sammenbrud	484
2.4.	Forholdet til tredjemand	484
2.4.1.	Rettigheder over løsøre og visse bestanddele	484
2.4.1.1.	TL § 38	485
2.4.1.2.	TL § 37	486
2.4.2.	Forholdet mellem flere panthavere. TL § 40	486
2.4.2.1.	Pladssystem ctr. oprykning	488
2.4.2.2.	Henstandsregler	
2.4.2.3.	Øvrige ændringer, der kræver samtykke fra efterpanthaver	490
2.4.2.4.	Særligt om sekundær underpanteret og indbrudspant	490
2.5.	Panthaverens fyldestgørelse	492
2.6.	Panterettens ophør uden fyldestgørelse	494
3.	Panteret i løsøre	494
3.1.	Underpantsætning	494
3.1.1.	Tinglysnings i bilbogen	
3.1.1.1.	Fremgangsmåden ved tinglysning af panteret i motorkøretøjer	495
3.1.2.	Tinglysning i andelsboligbogen	496
3.1.2.1.	Fremgangsmåden ved tinglysning af panteret i andelen	497

3.1.2.2.	Panterettens udstrækning	498
3.1.2.3.	Tvangssalg af andelen	498
3.1.3.	Tinglysning i personbogen	499
3.1.3.1.	Fremgangsmåden ved tinglysning af panteret i løsoreaktiver	500
3.1.4.	Særligt om panteret i tingsindbegreb	500
3.1.4.1.	Erhvervsvirksomhed fra lejet ejendom (TL § 47 b, stk. 2)	500
3.1.4.2.	Virksomhedspant	501
3.1.5.	Forholdet mellem parterne	503
3.1.6.	Forholdet til tredjemand	504
3.1.7.	Panthaverens fyldestgørelse	504
3.1.8.	Panterettens ophør uden fyldestgørelse	504
3.2.	Håndpantsætning	505
3.2.1.	Særligt om varelagre	506
3.2.2.	Forholdet mellem parterne	506
3.2.3.	Sekundær pantsætning	506
3.2.4.	Panthaverens fyldestgørelse	507
3.2.5.	Panterettens ophør uden fyldestgørelse	507
4.	Panteret i fordringer	508
4.1.	Simple fordringer	508
4.1.1.	Sikringsakten	509
4.1.2.	Forholdet mellem parterne	510
4.1.3.	Forholdet til tredjemand	511
4.1.4.	Panthaverens fyldestgørelse	511
4.1.5.	Panterettens ophør uden fyldestgørelse	512
4.2.	Negotiable fordringer	512
4.2.1.	Sikringsakten	512
4.2.2.	Forholdet mellem parterne	512
4.2.3.	Negotiabilitetsvirkninger	512
4.2.4.	Panthaverens fyldestgørelse	513
4.2.5.	Panterettens ophør uden fyldestgørelse	513
5.	Fondsaktivier	513
	Kapitel 19. Kautjon og garanti	515
1.	Begreber og terminologi	515
2.	Kautionsforpligtelsens stiftelse	518
3.	Ugyldige kautionsløfter	519
4.	Kautionsforpligtelsens indhold	520
4.1.	Kautionsaftalen	520

Indholdsfortegnelse

4.2.	Den sikrede fordring	520
4.3.	Forskellige kautionsformer	522
4.3.1.	Selvskyldnerkaution – simpel kaution	522
4.3.2.	Begrænset kaution – delkaution	522
4.3.3.	Tabskaution	524
4.3.4.	Efterkaution og kontraktauktion	524
5.	Forøgelse af kautionistens risiko	524
5.1.	Misligholdelse	524
5.2.	Henstand	525
5.3.	Bortfald af sikkerheder	526
6.	Virkningen af hovedfordringens ophør	527
7.	Kautionsforpligtelsens selvstændige ophør	528
8.	Kautionistens regresret	529
8.1.	Regres mod hovedmanden	529
8.1.1.	Grundlaget for regreskravet	529
8.1.2.	Indtrædelsesregres	530
8.1.3.	Kaution efter aftale med eller anmodning fra hovedmanden	530
8.1.4.	Indtræden i sikkerheder stillet af hovedmanden	531
8.2.	Regres mellem flere kautionister	532
9.	Dividenderetten ved hovedmandens og kautionistens konkurs	532
9.1.	De vigtigste synspunkter bag dividenderetten	532
9.2.	Dividenderetten i hovedmandens bo	533
9.3.	Dividenderetten i kautionistens bo	533

DEL 6. Tvangsfuldbyrdelse, konkurs og rekonstruktion

Kapitel 20. Introduktion	537	
1.	Indledning	537
2.	Genstanden for kreditorforfølgning	540
2.1.	Tredjemandens ret	541
2.2.	Gensidigt bebyrdende kontrakter	542
2.2.1.	Udlæg	543
2.2.2.	Konkurs	543
2.3.	Aktiver undtaget fra kreditorforfølgning	545
2.3.1.	Båndlagte aktiver	545
2.3.2.	Livsforsikring og pensionsopsparing	545
2.3.3.	Personlige rettigheder	545
2.3.4.	Trangsbeneficiet	546

Indholdsfortegnelse

2.3.5.	Andre aktiver af særlig betydning for skyldneren ..	546
2.4.	Fremtidige erhvervelser	546
Kapitel 21. Udlæg og anden individualforfølgning	547	
1.	Udlæg	547
1.1.	Grundlaget for udlæg	547
1.1.1.	Domme, kendelser og betalingspåkrav	548
1.1.2.	Forlig	548
1.1.3.	Aftaler om forældremyndighed mv.	549
1.1.4.	Gældsbreve	549
1.1.5.	Pantebreve	549
1.1.6.	Veksler og checks	549
1.1.7.	Forbrugerklagenævnsafgørelser mv.	549
1.1.8.	Krav tillagt udpantningsret	550
1.1.8.	Voldgiftskendelser	550
1.2.	Fremgangsmåden	550
1.3.	Udlæggets stiftelse og indhold samt sikringsakter ved udlæg	551
1.3.1.	Udlæg i penge	551
1.3.2.	Udlæg til forauktionering	551
1.3.2.1.	Fast ejendom	551
1.3.2.2.	Løsøre	551
1.3.2.3.	Fordringer	552
1.4.	Tvangsauktion	552
2.	Arrest	553
2.1.	Grundlaget for arrest	553
2.2.	Arrestens stiftelse og retsvirkninger	554
3.	Andre fogedforretninger	554
3.1.	Naturalopfyldelse – umiddelbar fogedforretning	554
3.2.	Forbud og påbud	555
3.3.	Bevissikring	556
Kapitel 22. Konkurs og gældssanering	557	
1.	Konkurs	557
1.1.	Formål og grundprincipper	557
1.2.	Konkursbetingelserne	558
1.2.1.	Konkurs efter en fordringshavers begæring	558
1.2.2.	Konkurs efter skyldnerens begæring	560
1.3.	Fristdagssystemet	560
1.4.	Retsvirkningerne af konkurs	561
1.4.1.	Skyldnerens dispositioner	561

Indholdsfortegnelse

1.4.2.	Udlæg og arrest	562
1.5.	Omstødelse	562
1.5.1.	Omstødelse af kreditorbegunstigelser	564
1.5.1.1.	Kreditorbegunstigelse i almindelighed	564
1.5.1.2.	Konkurslovens § 67, § 70 og § 70 a	564
1.5.1.3.	Konkurslovens § 72, stk. 1	566
1.5.2.	Omstødelse af udlæg	567
1.5.3.	Omstødelse af forringende dispositioner	567
1.5.3.1.	Ferringende dispositioner i almindelighed	567
1.5.3.2.	Gaver og afkald på falden arv	568
1.5.3.3.	Løn til skyldnerens nærmiljø	568
1.5.3.4.	Dispositioner foretaget efter fristdagen	569
1.6.	Konkursordenen – boets passiver	569
1.6.1.	Massekrav	570
1.6.2.	Rekonstruktionskrav	570
1.6.3.	Konkurskreditorerne	570
1.6.3.1.	Lønprivilegiet	571
1.6.3.2.	Leverandørprivilegiet	572
1.6.3.3.	De simple kreditorer	572
1.6.3.4.	De efterstillede krav	572
1.7.	Modregning i konkurs	572
1.8.	Panthaveres retsstilling	574
1.8.1.	Dividendespørgsmål	574
1.8.2.	Fyldestgørelse	574
1.9.	Konkursboets administration og afslutning	575
1.10.	Konkurskarantæne	576
2.	Gældssanering	576
2.1.	Gældssaneringsinstituttet	576
2.2.	Gældssaneringsprocessen	577
2.3.	Betingelserne for gældssanering	578
2.4.	Gældssaneringens indhold	578
2.5.	Fordringerne i gældssanering	579
2.6.	Panthaveres retsstilling	580
2.7.	Gældssaneringens retsvirkninger	580
Kapitel 23. Rekonstruktion	.....	581
1.	Indledning	581
2.	Rekonstruktionsmodeller	582
2.1.	Rekonstruktion efter konkursloven	582
2.1.1.	Indledning	582

Indholdsfortegnelse

2.1.2.	Betingelserne for rekonstruktion	583
2.1.3.	Rekonstruktionsprocessen	583
2.1.4.	Retsvirkningerne af rekonstruktionsbehandling	584
2.2.	Frivillige gældsordninger	586
2.3.	Rekonstruktion uden gældsnedsættelse	587
2.3.1.	Salg af aktiver mv.	587
2.3.2.	Ny ejerkreds	588
2.3.3.	Datterselskabsmodel	589

DEL 7. Særlige kontrakttyper

Kapitel 24. Ansættelsesforhold	.....	593
1.	Arbeudsretten og dennes kilder	594
1.1.	Tjenestaftaler og andre arbejdsaftaler	594
1.2.	Den juridiske disciplin	594
1.3.	Ansættelseslovgivningen	594
1.4.	De kollektive overenskomster	595
1.4.1.	Fænomenet	595
1.4.2.	Overenskomstens retlige virkemåde	596
1.4.3.	Behandling af tvister	596
1.4.4.	Oprejsningen ved overenskomstbrud	597
1.5.	Fremstillingen i det følgende – ansættelsesforholdets retskilder	598
2.	Lønmodtagergrupperne	598
3.	Ansættelsen	600
4.	Lønmodtagerens pligter	600
4.1.	Arbejdsprästationen	600
4.2.	Arbejdstiden	602
4.3.	Underordnelse og kontrol	602
4.4.	Andre forpligtelser	602
4.5.	Lønmodtagerens misligholdelse	603
5.	Lønmodtagerens rettigheder	604
5.1.	Løn og andet vederlag	604
5.2.	Ferie	606
5.3.	Søgnehelgidage	607
5.4.	Hindringer på lønmodtagerside og retten til frihed	607
5.4.1.	Almene udfyldende regler	607
5.4.2.	Særligt om sygdom	608
5.4.3.	Særligt om barsel	610

Indholdsfortegnelse

5.4.4. Andet fravær (værnepligt, uddannelse, borgerligt ombud mv.)	610
5.5. Beskyttelse af sundhed og sikkerhed	610
5.6. Arbejdsgiverens misligholdelse	611
6. Ändringer i arbejdsforholdet	612
7. Arbejdsforholdets ophør	612
7.1. Tidsvilkårene	613
7.2. Krav m h.t. opsigelsesgrunden	614
7.3. Krav om særlige opsigelsesprocedurer	614
7.4. Særlige krav i forbindelse med fratrædelse	614
Kapitel 25. Forvaring	615
1. Indledning	615
2. Regulær forvaring	616
3. Irregulær forvaring	616
Kapitel 26. Leje af fast ejendom	619
1. Brugsrettigheder generelt	619
2. Lovgivning om leje af fast ejendom	621
3. Hvornår er en brugsrettighed omfattet af lejelovgivningen?	621
3.1. Indledning	622
3.2. Vederlagskravet	622
3.3. Lejeforholdet skal angå hus eller husrum/lokaler	622
3.4. Tidsmæssige krav	622
3.5. Udtrykkeligt undtagne lejeforhold	622
3.6. Sammensatte kontraktsforhold, herunder brugsforhold med væsentlige ejermomenter	623
4. Lejelovgivningens forskellige lejemåltyper	624
4.1. Indledning	624
4.2. »Rene« beboelseslokaliteter (»beboelseslejemål«)	624
4.2.1. Beboelseslejlighed	625
4.2.2. Enkeltværelse	625
4.3. Lokaler, som udelukkende anvendes til andet end beboelse ..	625
4.4. Blandede lejemål	626
5. LL's væsentligste indhold	627
6. Kort om BRL's område og indhold	627
6.1. Indledning	628
6.2. Reguleringens indhold i hovedtræk	628
6.2.1. Fuldt regulerede lejemål	628
6.2.2. Småejendomme	628

Indholdsfortegnelse

6.2.3. Accessoriske enkeltværelser	629
6.2.4. Lejemål til markedsleje	629
7. Afgørelse af tvister	629
8. Kort om EL's område og indhold	629
9. Aftalefrihed og præceptivitet i lejelovgivningen	630
10. Succession på lejerside	631
10.1. Almindeligt	631
10.2. Fremleje	631
10.3. Afståelsesret og lignende	631
11. Succession på udlejerside	632
Kapitel 27. Entreprise	635
1. Indledning	635
2. Aftalens indgåelse og gyldighed	636
3. Aftalens indhold og fortolkning mv.	636
3.1. Kontraktsfrihed	636
3.2. Aftalegrundlaget (»entreprisekontakten«)	637
3.3. Almindelige betingelser (AB 92)	637
4. Forskellige entrepriseformer	638
5. Entrepriseforholdets parter	639
5.1. Underentreprise o.l.	639
5.2. Skyldovertagelse og transport	639
6. Risikoens overgang	640
7. Entreprenørens ydelse og misligholdelse fra hans side	640
7.1. Forsinkelse	640
7.2. Mangler	641
8. Bygherrens ydelse	642
DEL B. Selskaber og andre juridiske personer	
Kapitel 28. Introduktion	647
1. Begreber og afgrænsning	648
1.1. Selskaber og selskabsret	648
1.2. Begrebet juridisk person	649
2. De forskellige selskabstyper	649
2.1. Den selskabsretlige kontraktfrihed	649
2.2. Kort beskrivelse af de enkelte selskabstyper	650
2.2.1. Inddelingskriterierne – personselskaber ctr. kapitalselskaber	650

Indholdsfortegnelse

2.2.2. De mest almindelige selskabstyper	651
3. Motiver ved valg af selskabsform	653
Kapitel 29. Personelskaber	655
1. Interessentskaber	655
1.1. Begreb og retsgrundlag	655
1.2. Interessentskabets stiftelse	656
1.3. Forholdet mellem interessenterne	656
1.3.1. Kapitalindskud	656
1.3.2. Ejerforholdet i interessentskabet	657
1.3.3. Fordeling af overskud og underskud	657
1.3.4. Interessenternes arbejdsforpligtelser	658
1.3.5. Ledelsen af interessentskabet	658
1.3.6. Pligt til at varetage interessentskabets interesser ...	658
1.3.7. Ret til at føre tilsyn og kontrol med interessentskabet	659
1.4. Forholdet til tredjemand	659
1.4.1. Fuldmagt og genseidig signatur	659
1.4.2. Hæftelsen over for kreditorerne	660
1.4.2.1. Interessentskabets kreditorer (fælleskreditorer)	660
1.4.2.2. Særkreditorer	660
1.4.2.3. Processuelle spørgsmål	661
1.5. Offentlighed og regnskabspligt	661
1.6. Indtræden af nye interessenter og overdragelse af andele i interessentskabet	662
1.7. Interessentskabers opløsning	662
1.7.1. Opløsningsgrunde	662
1.7.2. Fuldstændig opløsning af interessentskabet	663
1.7.3. Udløsning af enkelte interessenter	663
2. Kommanditselskaber, stille selskaber, partrederier og europæiske økonomiske firmagrupper	664
2.1. Kommanditselskaber	664
2.2. Stille selskaber (det indre selskab)	665
2.3. Partrederier	666
2.4. Europæiske økonomiske firmagrupper (EØFG)	666
Kapitel 30. Kapitalskaber	669
1. Aktieselskaber og anpartsselskaber	669
1.1. Indledning	669
1.1.1. Retsudviklingen – Europæisk harmonisering	669

Indholdsfortegnelse

1.1.2. Begrebsbestemmelse mv.	672
1.2. Stiftelse af aktie- og anpartsselskaber (kapitalselskaber)	673
1.2.1. Stiftelsesreglernes formål og stiftelsesproceduren .	673
1.2.2. Stifterne og stiftelsesdokumentet	673
1.2.3. Vedtægter	674
1.2.4. Tilvejebringelse af selskabspakitalen	675
1.2.5. Selskabets optagelse i registeret	675
1.2.6. Retsstillingen under stiftelsen	676
1.3. Kapitalandele, ejerfortegnelse mv.	676
1.4. Opdeling i kapitalklasser	678
1.5. Ejeraftaler	678
1.6. Selskabets finansiering	679
1.6.1. Indledning	679
1.6.2. Kapitalforhøjelse	679
1.6.3. Mellemformer	680
1.7. Aktieselskabers og anpartsselskabers organisation	680
1.7.1. Generalforsamlingen	680
1.7.1.1. Kapitalejernes indflydelse udøves på generalforsamlinger	680
1.7.1.2. Indkaldelse og afholdelse af generalforsamling	681
1.7.2. Selskabets ledelse	682
1.7.2.1. Forretningsforelsen indadtil	682
1.7.2.2. Særligt om ledelsens pligter som følge af kapitaltab	684
1.7.2.3. Repræsentation og tegningsret	684
1.7.3. Revision og granskning	685
1.7.4. Årsregnskab og koncernregnskab	686
1.7.5. Erstatningsansvar og straf	687
1.8. Beskyttelse af selskabets kapital	687
1.8.1. Indledning	687
1.8.2. Kapitalnedsættelse	688
1.8.3. Udbytteuddeling	688
1.8.4. Økonomisk bistand til kapitalejerne	689
1.8.5. Egne kapitalandele	689
1.9. Kapitalselskabers opløsning	690
1.10. Fusion, omdannelse, spaltning og grænseoverskridende flytning af hjemsted	690
1.11. Særlig om koncerner	691
Andre selskaber med begrænset ansvar	693

Indholdsfortegnelse

3.	Foreninger	693
3.1.	Indledning	693
3.2.	Ideelle foreninger	693
3.3.	Økonomiske foreninger	694
3.4.	Arbejdsmarkedssammenslutninger og brancheforeninger	695
4.	Fonde	696
4.1.	Indledning	696
4.2.	Almindelige fonde	696
4.3.	Erhvervsdrivende fonde	698

DEL 9. Regulering og erhvervsudøvelse

Kapitel 31. Introduktion – sammenhæng og forskelle	701
---	-----

Kapitel 32. Immaterialret	709	
1.	Ophavsretten	709
1.1.	Loven	709
1.2.	Hvilke værker beskyttes?	709
1.3.	Ophavsrettens stiftelse og subjekt	710
1.4.	Ophavsrettens indhold – Bearbejdelse	711
1.5.	Indskrænkninger i ophavsretten	712
1.5.1.	Begrundelsen	712
1.5.2.	Privat kopiering	713
1.5.3.	Citatretten	714
1.5.4.	Andre indskrænkninger	714
1.6.	Ophavsrettens overgang til andre	715
1.7.	Ophavsrettens ophør	716
1.8.	»Andre rettigheder«	716
1.9.	Retshåndhævelse	717
2.	Patenter og brugsmodeller	717
2.1.	Loven	717
2.2.	Den patenterbare opfindelse	717
2.3.	Patentrettens stiftelse	719
2.3.1.	Prioritetsprincippet	719
2.3.2.	Patentansøgningen og dens behandling	719
2.4.	Patentrettens indehaver	720
2.5.	Patentrettens indhold	720
2.5.1.	Eneretten og dens begrænsning	720
2.5.2.	Beskyttelsesområdet	720

Indholdsfortegnelse

2.6.	Patentrettens overgang til andre	721
2.7.	Patentrettens ophør	721
2.8.	Retshåndhævelse	722
2.9.	Brugsmodeller	722
3.	Design	722
4.	Kendetegnsretten	723
4.1.	Lovgivningen	723
4.2.	Kendetegnsbegrebet – inddelinger	723
4.3.	Kendetegnsrettens stiftelse	724
4.3.1.	Stiftelsesmåderne	724
4.3.2.	Betingelser for stiftelsen	725
4.3.3.	Registreringen af kendetegn	726
4.4.	Rettens indehaver	726
4.5.	Rettens indhold	726
4.5.1.	Eneretten	726
4.5.2.	Beskyttelsesområdet – Forvekslingskriteriet	727
4.6.	Rettens overgang til andre	728
4.7.	Rettens ophør	729
4.8.	Retsbeskyttelsen	729

Kapitel 33. Markedsføringsret .....

1.	Konkurrenceregulering og forbrugerbeskyttelse	731
1.2.	Generalklausulen	732
1.3.	Efterligningsbeskyttelsen – beskyttelse af den erhvervsretlige status	734
1.4.	Erhvervshemmeligheder og knowhow	735
1.4.1.	Strafferetlig beskyttelse	735
1.4.2.	Privatretlig beskyttelse	736
1.4.3.	Knowhow	737
1.5.	Vildledende angivelser og oplysningspligt	737
1.6.	Garantier	739
1.7.	Særlige afsætningsformer	740
1.8.	Aftalereguleringen – samspillet med civilretten	741
1.9.	Retshåndhævelsen	742

Kapitel 34. Konkurrenceret .....

1.	Almindelig orientering	745
1.1.	Lovgivningen	745
1.2.	De økonomiske markedsforhold – konkurrencelovens hovedprincipper	746

Indholdsfortegnelse

2.	Konkurrencelovens formål og område	747
2.1.	Forbud mod visse konkurrencebegrænsende aftaler	748
2.2.	Misbrug af dominerende stilling	749
2.3.	Fusionskontrol	749
2.4.	Konkurrencemyndighederne	750
2.5.	Sanktioner	750
2.6.	EU's konkurrenceregler	751

DEL 10. Familie- og arveret

Kapitel 35. Ægtefællers formueforhold	757	
1.	Indledning	757
2.	Det almindelige formuefællesskab	758
2.1.	Særråden	758
2.1.1.	Modifikationer til hovedreglen om særråden	759
2.1.1.1.	Krav om ægtefællesamtykke ved dispositioner over fast ejendom	760
2.1.1.2.	Krav om ægtefællesamtykke ved dispositioner over løsøre	761
2.2.	Særhæften	761
2.2.1.	Modifikationer til hovedregel om særhæften	763
2.2.1.1.	Reglen i RVL § 11	763
2.3.	Særdeles sameje mellem ægtefæller	764
3.	Særeje	765
3.1.	Etablering af særeje	766
3.1.1.	Særeje etableret ved ægtepagt	766
3.1.2.	Særeje etableret ved arv	766
3.1.3.	Særeje etableret ved gave	767
3.1.4.	Særeje ved surrogation	767
3.1.5.	Indtægt af særeje	767
4.	Gaver mellem ægtefæller	768
4.1.	Kravet om ægtepagt	768
4.2.	Kreditørernes stilling, når der er oprettet ægtepagt	769
4.2.1.	RVL § 33	769
4.2.2.	Konkurslovens omstødelsesregler	769
4.3.	Undtagelse fra ægtepagskravet	769
4.4.	Specialregler	770
4.4.1.	RVL § 30, stk. 2	770
4.4.2.	RVL § 31	770

Indholdsfortegnelse

5.	Personlige rettigheder	770
6.	Skifte – formuefællesskabets ophør	771
6.1.	Hvilke begivenheder bevirker, at formuefællesskabet ophører	771
6.2.	Fællesformuens deling ved skifte	772
6.2.1.	Den kvantitative fordeling	772
6.2.1.1.	Vederlagskrav	773
6.2.1.2.	Skævdeling ved visse kortvarige ægteskaber	774
6.2.1.3.	Skævdeling ved småboer	774
6.2.1.4.	Forlods udtagelse af genstande til personligt brug	774
6.2.2.	Den kvalitative fordeling	774
6.3.	§ 15, stk. 2-rettigheders behandling på skifte	775
6.4.	Pensioners behandling på skifte	776
6.5.	Særejes behandling ved separation, skilsmisses, bosondring og omstødelse	776
7.	Papirløse samlivsforhold	777
Kapitel 36. Arv	779	
1.	Indledning	779
2.	Legal arv	780
2.1.	Slægtninges arveret	780
2.1.1.	Arveklasserne	780
2.1.2.	Slægtskab grundet på adoption	781
2.1.3.	Børn født uden for ægteskab	782
2.2.	Ægtefællens – den registrerede partners – arveret samt uskiftet bo	782
2.2.1.	Ægtefællens arveret i konkurrence med førstafdødes udarvinger	783
2.2.2.	Ægtefællens arveret i konkurrence med førstafdødes livsarvinger	783
2.2.3.	Ægtefællens skiftefordel	783
2.2.3.1.	Genstande til personlig brug og børnenes brug	783
2.2.3.2.	600.000 kr.s-reglen	784
2.2.3.4.	Udtagelsesret og udløsningsret	784
2.2.3.5.	Henstand med udbetaling af arv	785
2.2.3.6.	Svogerskabsarv	785
2.2.4.	Uskiftet bo	785
2.2.4.1.	Betingelserne for at sidde i uskiftet bo	786
2.2.4.2.	Det uskiftede bos aktiver og passiver	787

Indholdsfortegnelse

2.2.4.3.	Den længstlevende ægtefælles rådighed i levende live	787
2.2.4.4.	Den længstlevende ægtefælles rådighed ved testamente	788
2.2.4.5.	Det uskiftede bos ophør – herunder delingsforholdet	788
3.	Testamentsarv	791
3.1.	Oprettelse af testamente	791
3.2.	Arveladerens testationskompetence	792
3.2.1.	Tvangsarv	792
3.2.1.1.	Udlægsmåden	792
3.2.1.2.	Arv til umyndige og til arvinger, der lider af fornuftsmangel	793
3.2.1.3.	Båndlæggelse af livsarvingers tvangsarv	793
3.2.1.4.	Tvangsarv kan gøres til særeje	793
3.2.2.	Konservative arvepagter	793
3.2.3.	Tredjemands viljeserklaering – fælles og gensidige testamenter	793
3.2.4.	Specielle begrænsninger i en gift testators testationsret	794
3.2.5.	Successionsrækkefølger	794
3.2.6.	Udvidet samlevertestamente	795
3.3.	Testamenters ugyldighed	795
3.4.	Testamenters fortolkning	796
4.	Dødsgaver	797
5.	Bortfaldf af arveadkomst	797
5.1.	Arveafkald vedrørende forventet arv	797
5.2.	Testamenters tilbagekaldelse	798
5.3.	Andre tilfælde, hvor arveadkomsten bortfalder	799
5.3.1.	Separation og skilsmisse	799
5.3.2.	Ophævelse af ægteskabslignende samliv	799
5.3.3.	Bristede forudsætninger	799
5.3.4.	Forbrydelse af arveret	800
6.	Arveforskud – arveafkortning	800
	Stikordsregister	803

DEL 1

Introduktion til retssystemet